

Karel IV. – dobrodruh

Ludek strašák

Karel nebo Václav? Jak píše starý spis Karla IV.: „Janovi, českému králi, se narodil v Praze z královny Elišky prvorozený syn jménem Václav, léta Páně 1316, dne 14. května o páté hodině ranní.“ Co má tento Václav společného s Karlem IV.? Všechno, oba jsou tatáž osoba. Václav odjel na výchovu do Francie a tam byl v sedmi letech biřmován. Tak, jak bylo zvykem, přijal potom jméno po svém biřmovacím kmotru a strýci Karlu IV. Sličném. Z Václava se tak stal Karel.

Mladý ženich

Ve Francii byl Václav-Karel den po svých sedmých narozeninách ožen s královou sestřenicí Blankou z Valois. Kronikáři obdivovali slavnostní roucho českého prince. Krátce po svatbě byli manželé rozděleni a až po sedmi letech se dali znovu dohromady.

Modlitbou proti otrávení

Karel byl s vojskem v italské Pavii v roce 1331. Jeho družině tam bylo jednou podáno otrávené jídlo. Karlovi se ale nic nestalo, protože chtěl jít na mši, a tak držel eucharistický půst.

V pirátském zajetí

Karel roku 1337 utíkal před svým otcem Janem do Tyrolska přes Uhersko a Chorvatsko a dále po Jaderském moři. Při plavbě po moři padl do rukou pirátů, ale lstí jim

unikl. Bohužel se neudává, o jakou lest šlo.

V bitvě u Kresčaku

26. srpna 1346 se v rámci stoleté války utkaly armády francouzská a anglická. Král Jan a jeho syn Karel jeli pomoci francouzskému spojenci, ale špatně vedené francouzské vojsko bylo poraženo. Na tomto místě zemřel i král Jan Lucemburský. Když šlechtici viděli, že král padl, vyvedli z bitvy jeho syna Karla, který byl lehce raněn, aby království nepřišlo jak o krále, tak o jeho nástupce. Tak to alespoň popisuje tehdejší historik Beneš Krabice.

Král v převlečení za panoše

Na počátku své vlády měl Karel silného protivníka, císaře Ludvíka Bavorského. Ten později zemřel při lovu na medvěda na mrtvici. Když Karel odjížděl z korunovace říšskoněmeckým králem v Bonnu, musel se dostat do Čech přes území, která byla nakloněna Ludvíkovi. Na těchto územích jel převlečen za panoše, aby se tak vyhnul případnému zatčení.

Těžké zranění

Na jednom z rytířských turnajů v roce 1350 Karel jen o vlasek unikl smrti. Na těchto turnajích Karel většinou vystupoval jako neznámý rytíř pod cizím jménem. V Itálii narazil na soupeře, který jej srazil dřevcem z koně, těžká přilba, kterou měl na sobě, mu částečně

přerušila míchu a vepředu rozlomila bradu. Rána dřevcem způsobila přeražení dolní čelisti. Král ochrnl na všechny končetiny a jen zázrakem

a díky lékařskému umění přítomného ranhojiče, který poskytl okamžitou první pomoc, přežil. Jeho rekonvalescence ale trvala téměř rok.

Útěk v pyžamu

Karel byl se svou druhou manželkou Annou Svidnickou korunován v Římě císařem v roce 1355. Jeho doprovod tvořilo na čtyři tisíce šlechticů. Při zpáteční cestě se ubytovali v Pise. Tam ale došlo k povstání a palác, kde Karel s manželkou bydleli, byl podpálen. Císařský pár tak musel utéci v nočním úboru.

Vláda v sedle

Karel si na rozdíl od svých předchůdců vybudoval jedno stabilní sídlo, Prahu, kam převedl veškerou správu říše. Dřívější císařové trávili většinu života v sedlech koní při přejíždění ze svých dočasných sídel. Jeho říše měřila ze severu na jih asi 1 600 km a ze západu na východ asi 1 400 km. Při tehdejší průměrné cestovní rychlosti družiny na koních kolem 20 km/h si spočítejte sami, jak dlouho by trvalo císaři přejet celou svou říši.

Foto: VitVit - wikipedia.org, Ancher

Mapa Českého království za císaře Karla IV.

BARVÍNEK o prázdninách

5. 7. Cyril, Metoděj, život, doba, dílo

O době Cyrila a Metoděje se budeme bavit s odborníkem na období Velké Moravy Ludkem Galuškou.

9. 7. Dětská charismatická konference

V Brně se koná Charismatická konference. Nabídneme z ní živé vysílání.

12. 7. Jan Hus – lingvista

Jana Husa známe jako církevního reformátora. Působil i jako reformátor jazyka. Jaká je jeho stopa v češtině?

19. 7. Sto českých nej XVI.

Pozveme vás do Muzea lega, do Muzea hraček ve Velvarech, do hostiárny v Bílé Vodě a nebo na Maják Jára Cimrmana v Příchovicích.

26. 7. Světový den mládeže v Krakově

V Krakově probíhá Světový den mládeže. Přihlásíme se odtud s živým studiem.

2. 8. Rok milosrdenství – 3. díl: Skutky duchovního a tělesného milosrdenství

Zkusíme v biblických příbězích hledat skutky milosrdenství a nabídneme recept, jak je můžeme konat v každodenním životě.

9. 8. Písničky z Barvinkova zpěvníku – podzim 2015

Dnes nabídneme slovenskou skupinu Vinimíni, CD Žvaní žabák u louže od Zdeňka Krále a výběr z kompilace věnované Jaroslavu Uhlířovi.

16. 8. Písničky z Barvinkova zpěvníku – zima 2015/2016

Tentokrát se můžete těšit na Bombardáka, Planety od Matěje Benka nebo Planety Malého prince od rockera Márdiho z Vyspané fiXy.

23. 8. Sto českých nej XVII.

Sedmnáctý sestřih z tohoto cyklu vás vezme na památky spojené s Karlem IV. Podíváme se na Karlův most, na jeho univerzitu a navštívíme Emauzský klášter a kostel Panny Marie Sněžné.

30. 8. Otec vlasti slaví

Připomínáme si 700. výročí narození Karla IV. Kdo byl a proč jej považujeme za největšího Čecha? Odpovědi budeme hledat s kunsthistorikem Jiřím Fajtem.

6. 9. Písničky z Barvinkova zpěvníku – jaro 2016

Zazní písničky od Ztracené kapely, od Slávka Janouška z alba Koťata a od divadelního souboru Kůzle.

Barvínek naladíte na Proglasu v úterý v 16 hodin a v sobotu od 9.30. Více informací na webu barvinek.proglas.cz.

Kluk se chlubí kamarádům: „Můj děda je rytíř!“
„Nepovídej!“
„Fakt, má brnění v nohou i v rukou!“

Za doby Karla IV. jede rytíř na hrad Karlštejn.

U vrat stojí strážník a ptají se: „Co chceš?“

Rytíř odpoví: „Jedu popřát našemu králi k svátku!“

Stráž protestuje: „Člověče, co blázníte? Dnes není Karla!“

„Vždyť já vím, že dnes není Karla, ale je čtvrtý.“

Martin Teradský

Za sedmero horami,
za sedmero lesy,
za sedmero moři,
za sedmero řekami,
za sedmero planinami,
za sedmero dolinami,
stál jeden král a říkal si:
„Proč musím mít všechno tak daleko!“

U soudu:

„Co vás to člověče napadlo zastřelit zajíce, když nejste člen mysliveckého spolku?“

„A co napadlo toho zajíce žrát nám kapustu, když není člen naší rodiny!“

Jiří Orság

Rytíři na vlastní oči

Okuste atmosféru středověku na hradech a stezkách a užijte si rytířská klání na vlastní oči. Nabízíme několik tipů a spoustu dalších akcí lze nalézt na netu a třeba i ve vašem okolí. Pěkné prázdninové výletění :-).

Rytířské turnaje v Dětenicích

Každou sobotu a neděli můžete na středověkém kolbišti zámku Dětenice zhlédnout 60minutové rytířské klání. Během vystoupení budete moci obdivovat kaskadérské kousky bojovníků, krásné koně, přehlídku netradičních zbraní 14., 15. i 16. století.

25. ročník rytířského klání na zámku Rosice u Brna

Historický festival poslední víkend v srpnu. Jedna z nejstarších akcí tohoto typu na jižní Moravě nabídne vystoupení skupin historického šermu, historický jarmark, loutkové divadlo, historické tance, kostýmované prohlídky zámku, večerní ohňostroj a taneční zábavu s živou hudbou.

Rytíři na hradě – Staré Hradky

Každou sobotu, neděli a středu o letních prázdninách v gotických zdech Starých Hradů zažijete středověk. Navštivte dobový tábor starohradských

rytířů a nechte se unést krásou pravého středověku. Jedinečné rytířské souboje v netradičním podání. Čest a síla, trest a právo středověku, hudba, ohně, řemesla, tržiště a dobové pokrmy.

Naučná stezka rytíře Kryštofa Jana Šice z Divišova na hrad Český Šternberk

Naučná stezka má celkem 10 zastavení. Vede z Divišova přes kopec Vrcha, osadu Měchnov kolem rybníku Brtničák, hradu Český Šternberk až na náves obce Český Šternberk. Dozvíte se mnohé o myslivosti, židovském náboženství, přírodě kolem Divišova, zemědělství nebo hradu Český Šternberk. Celková délka stezky je cca 7 kilometrů. Celou stezkou vás bude provázet postava rytíře Jana Kryštofa Šice z Měchnova.

Foto: Jörg Lantelme, Arkadiusz Zarzeck - wikipedia.org

